

Snaha centrálně zajistit, aby se všichni učitelé účastnili profesního rozvoje, je patrná v Litvě. Litva je jednou z mála zemí, kde je účast na aktivitách profesního rozvoje nejen podmínkou výkonu učitelské profese, ale také nezbytným předpokladem kariérního či platového růstu. Není proto překvapivé, že podíl učitelů, kteří se v posledním roce zúčastnili některých aktivit profesního rozvoje, je ze všech zemí zapojených v šetření TALIS 2018 nejvyšší, převyšuje 99 %. Průměrný počet aktivit profesního rozvoje, kterých se litevští učitelé zúčastnili, je 6, což představuje jednu z nejvyšších hodnot ze všech zemí TALIS.

Obecně vysokou míru účasti učitelů na aktivitách profesního rozvoje (nad 98 %) vykazují tradičně asijské země, jako je Singapur, Korejská republika, Šanghaj (Čína). V posledním roce před sběrem dat se učitelé v těchto zemích zúčastnili průměrně 5 (Singapur) až 6,5 (Šanghaj) aktivit. Singapur je příkladem země, kde profesní vzdělávání není formálně vyžadováno, je však nedílnou součástí školní kultury a profesního růstu (učitelé mají k dispozici 100 hodin ročně, které investují do aktivit profesního rozvoje, k čemuž mohou využívat institucionální podpory v podobě např. sítí učitelů).

Formy profesního rozvoje

Konkrétní aktivity profesního rozvoje, které byly v šetření TALIS 2018 sledovány, zahrnují mj. tradiční formy dalšího vzdělávání, kde jsou učitelům předávány nové znalosti, jako jsou prezenční či online kurzy. Dále to jsou aktivity, které jsou součástí běžného chodu školy a do nichž se učitelé aktivně zapojují během pracovního dne (např. sebezpozorování, pozorování kolegy nebo koučing jako formální součást chodu školy), a některé další organizované aktivity mimo prostory školy (exkurze, účast na konferencích).

Mezi nejčastěji uváděné aktivity profesního rozvoje mezi českými učiteli patří četba odborné literatury a **kurzy či semináře prezenčního charakteru** (uvedlo více než 80 % učitelů). Obě tyto aktivity se v České republice vyskytují významně častěji než v průměru zemí EU. Nadprůměrný je ve srovnání s průměrem EU také podíl českých učitelů, kteří se v posledním roce zapojili do aktivit typu **sebezpozorování, pozorování kolegů nebo koučing** (45 %, průměr EU 38 %), a dále pak **exkurze v komerčních prostorách, ve veřejných organizacích nebo nevládních organizacích** (24 %, průměr EU 13 %). Naopak podprůměrný podíl učitelů deklaroval účast na vzdělávacích konferencích, kde učitelé, ředitelé a/nebo výzkumní pracovníci prezentují svůj výzkum (28 %, průměr EU 43 %), dále na **online kurzech/seminářích** (24 %, průměr EU 34 %) a **zapojení do skupiny učitelů, která vznikla za účelem profesního rozvoje svých členů** (24 %, průměr EU 33 %).